

Til Teknik- og Miljøudvalget og Økonomiudvalget

06-09-2013

DI's erhvervsklimaundersøgelse 2013

Sagsnr.

2013-0191552

Baggrund

Dansk Industri (DI) har offentliggjort den årlige lokale erhvervsklimaundersøgelse den 4. september 2013. Undersøgelsen rangerer danske kommuner baseret på vurderinger fra virksomheder samt diverse indikatorer, som sigter på at beskrive erhvervsklimaet i kommunerne.

Dokumentnr.

2013-0191552-5

Sagsbehandler

Jette Vinther kristensen

Erhvervsklimaundersøgelsen består af følgende:

- Ét spørgsmål om kommunens overordnede erhvervsvenlighed, der tæller 1/3 af det samlede resultat,
- Spørgsmål om den kommunale indsats på 21 udvalgte indsatsområder (subjektive kriterier), der tilsammen tæller 1/3 af det samlede resultat,
- Statistiske parametre om en række rammevilkår (objektive kriterier), der tilsammen tæller 1/3 af det samlede resultat.

I alt har 232 virksomheder svaret på spørgeskemaundersøgelsen i Københavns Kommune. Disse virksomheder er hovedsageligt medlemmer af DI eller potentielle virksomheder af DI (fx produktionsvirksomheder). Dermed er fx detailhandel, hotel- og restaurationsbranchen samt håndværk ikke omfattet af undersøgelsen.

Københavns placering 2013

København er samlet set gået tilbage med 16 pladser fra 2012 til 2013. (Fra en 70. plads til en 86. plads). De tre foregående år er København gået frem i undersøgelsen. København når dermed ikke målsætningen fra Budget 2012 om at gå 10 pladser frem årligt.

Helt overordnet ligger København dårligt på en række af indikatorerne. Det gælder især den overordnede vurdering, kommunal sagsbehandling, skatter, afgifter og gebyrer, fysisk planlægning, kommunens velfærdsservice og information og dialog med kommunen. De relativt gode kommunale rammevilkår og kommunens image trækker den samlede placering op.

Tilbagegangen matcher ikke Københavns performance på andre indikatorer for kommunens erhvervsvenlighed. København er gået 20 pladser frem i 2013 på Dansk Byggeris undersøgelse af kommuners erhvervsvenlighed. I megafonundersøgelsen blandt 600 københavnske virksomheder fra 2013 erklærer 14 pct. flere virksomheder sig tilfredse med Københavns Kommune end i 2012.

Nedenstående tabel givet et overblik over, hvilke kategorier København er gået frem eller tilbage på.

2300 København S

Mobil
2632 2283

E-mail
jvk@erhverv.kk.dk

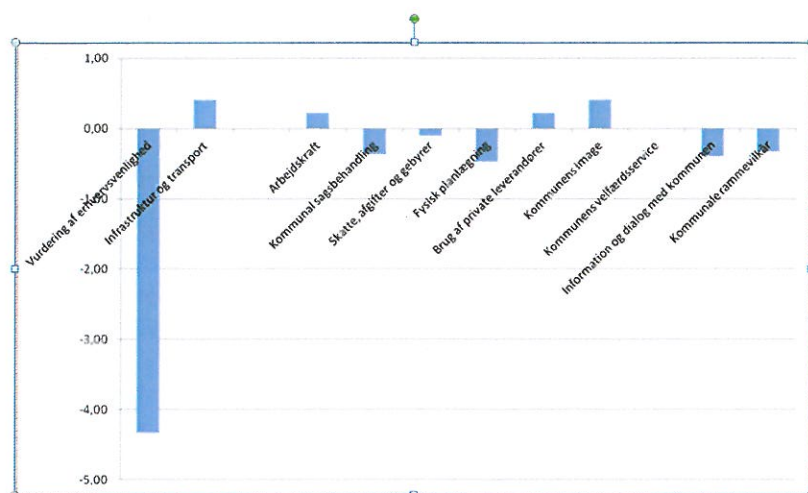
EAN nummer
5798009493149

Figur 1

	2010	2011	2012	2013	2013-2012
Det lokale erhvervsklima	83	79	70	86	-16
Vurdering af erhvervsvenlighed	88	76	73	86	-13
Infrastruktur og transport	57	44	49	38	11
Arbejdskraft	32	42	56	50	6
Kommunal sagsbehandling	83	93	81	91	-10
Skatte, afgifter og gebyrer	70	90	86	89	-3
Fysisk planlægning	80	71	74	87	-13
Brug af private leverandører	75	83	81	75	6
Kommunens image	55	39	28	17	11
Kommunens velfærdsservice	95	93	94	94	0
Information og dialog med kommunen	80	90	82	93	-11
Kommunale rammevilkår	20	52	20	21	-1

Københavns tilbagegang kan overvejende forklares med, at kommunen har haft tilbagegang på virksomhedernes generelle vurdering af kommunens erhvervsvenlighed. Denne indikator vægter 1/3 i undersøgelsen, og som det vises af nedenstående figur forklarer denne ene faktor $\frac{3}{4}$ af tilbagegangen.

Figur 2

Hvorfor er København gået tilbage?

Som det fremgår af figur 1, er København gået tilbage primært i disse kategorier:

- Overordnet vurdering af erhvervsvenligheden,
- Fysisk planlægning,
- Information og dialog med kommunen,
- Kommunal sagsbehandling,
- Skatter, afgifter og gebyrer.

Overordnet vurdering af erhvervsvenligheden

Det ene spørgsmål om kommunens overordnede erhvervsvenlighed forklarer næsten $\frac{3}{4}$ af tilbagegangen. Der er selvsagt en række faktorer, der påvirker den enkelte virksomhedsleders opfattelse af det lokale erhvervs-klima. Generelt vurderes det, at erhvervsstoffet i de seneste budgetforlig og overførselssager ikke har gavnet de virksomheder, som indgår i DI's erhvervs-klimaundersøgelse. Her kan nævnes: Lempelse af afgifter på hhv. udeservering, vareudstillinger, stader, byggesagsgebyr mv. Dette gavner virksomheder inden for restauration, detailhandel og byggeri, der som nævnt ikke indgår i DI's undersøgelse.

København kan formentlig forbedre dette ved at vise med al tydelighed, at kommunen *vil* erhvervslivet. Det handler om at prioritere områder som er væsentlige for DI-virksomhederne. DI anbefaler selv, at Københavns Kommune i højere grad efterspørger erhvervslivets input og bruger disse input.

Fysisk planlægning

København er gået i alt 13 pladser tilbage på de to delspørgsmål i kategorien: Ledige erhvervsgrunde med plads til udvikling, samt at den lokale planlægning giver plads til både by- og erhvervsudvikling. Dette forklarer ca. 8 pct. af den samlede tilbagegang.

København er i stigende grad udfordret af befolkningstilvæksten og skal på begrænset plads tage hensyn til behovet for nye boliger, nye byområder og nye uddannelsesinstitutioner samtidig med behovet for erhvervslivets udviklingsmuligheder. Endvidere er det indlysende, at København som storby har relativt få ledige byggegrunde, og at prisen er høj.

Information og dialog med kommunen

København er gået i alt 11 pladser tilbage på de i alt tre delspørgsmål i kategorien: Kommunens formidling af væsentlig information til din virksomhed, dialogen mellem erhvervslivet og kommunens politikere samt dialogen mellem erhvervslivet og kommunens embedsmænd. Dette forklarer ca. 6 pct. af den samlede tilbagegang.

København har med etablering af Københavns Erhvervsservice (led i Budget 2012) som én-indgang sat fokus på mange initiativer som fx flere virksomhedsbesøg, øget servicekultur, løsningsorienteret myndighedsarbejde.

Dialogen med virksomhederne er styrket på alle områder:

- Teknik- og Miljøforvaltningens direktion har løbende ”kaffemøder” med udvalgte virksomheder,
- Der holdes halvårslige møder med et bredt udsnit af erhvervslivet med de administrerende direktører fra hhv. Økonomiforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen,
- Der er etableret erhvervspaneler i flere centre i Teknik- og Miljøforvaltningen

Det må konstateres at disse nye tiltag endnu ikke har skabt resultater hos DI's virksomheder.

Kommunal sagsbehandling

København er gået i alt 10 pladser tilbage på de tre delspørgsmål i kategorien: Miljøområdet, byggesager og sygedagpengesager. Dette forklarer ca. 5 pct. af den samlede tilbagegang.

Som led i Budget 2012 fastlagde Københavns Kommune ambitiøse mål for at reducere sagsbehandlingstider for erhvervsrettede myndighedsopgaver. Det har resulteret i fald i sagsbehandlingstiden på en række områder, særligt byggesager, og der er fastsat yderligere mål, bl.a. for reduktion af den oplevede sagsbehandlingstid.

I kommunens årlige tilfredshedsundersøgelse, som senest er foretaget i januar 2013 af analysefirmaet Megafon ved interview af ca. 600 virksomheder, ses da også en stigning i den generelle tilfredshed - herunder en mindre stigning i tilfredsheden med sagsbehandlingen på miljøområdet og på byggesagsområdet.

Tilbagegangen i DI's undersøgelse er derfor umiddelbart vanskelig at forklare og forudsætter en grundigere dialog med industriens virksomheder og DI om, hvad der kan ligge bag svarene.

Skatter, afgifter og gebyrer

København er samlet gået tre pladser tilbage på de i alt tre delspørgsmål i denne kategori: Niveauet for kommunens personskatter, Kommunale erhvervsskatter samt Kommunale afgifter og gebyrer. Dette forklarer 1-2 pct. af den samlede tilbagegang for København.

Virksomhedernes opfattelse reflekterer således ikke det faktum, at København har landets niende laveste personskatteprocent.

Hvor er København gået frem

DI's analyse peger på, at København er gået frem på en række områder:

- Infrastruktur og transport,
- Kommunens image,
- Arbejdskraft,
- Brug af private leverandører.

Infrastruktur og transport

København er generelt gået 11 pladser frem på de to delspørgsmål i kategorien: Det kommunale vejnet og Kommunal kollektiv trafik.

Erhvervslivet kvitterer her for Københavns mange store anlægsinvesteringer i byens infrastruktur: Cityringen, Nordhavnsvej, Nørreport m.m., så på trods af den store trængsel, bliver kommunen alligevel belønnet for de store ambitioner mht. udvikling af byen.

Kommunens image

København er generelt gået 11 pladser frem på de to delspørgsmål i kategorien: Kommunens evne til at fastholde og tiltrække nye virksomheder og Kommunens evne til at fastholde og tiltrække nye borgere.

København har stor succes med at udvikle sig til en international vækstmetropol. Hovedstaden er netop af EU blevet placeret som EU's niende mest konkurrencedygtige område ud af 262 forskellige regioner. København har vundet European Green Capital Award og Monocle har udråbt byen som den bedste by i verden at bo i. København har åbnet International House. Disse og andre initiativer medfører samlet, at København tiltrækker nye virksomheder og nye borgere – også internationalt.

Arbejdskraft

København er generelt gået seks pladser frem på de i alt to delspørgsmål i kategorien: Adgang til kvalificeret arbejdskraft og Jobcentrenes indsats. Det er særligt spørgsmålet om adgangen til kvalificeret arbejdskraft, der vurderes positivt af virksomhederne. Virksomheder i København sætter hermed pris på byens evne til at tiltrække og fastholde talentfulde medarbejdere.

Brug af private leverandører

København er generelt gået seks pladser frem på de i alt to delspørgsmål i kategorien: Kommunens åbenhed over for brug af private leverandører og Kommunens overholdelse af betalingsfrister.

København har en udliciteringsandel på næsten 30 pct. Det er en af de højeste i landet. Derudover indgår København i mange partnerskaber med det private erhvervsliv.

DI's forslag til prioriteter

DI fremhæver tre temaer, som de mener, Københavns Kommune bør prioritere højest:

1. Infrastruktur og transport,
2. Skatter, afgifter og gebyrer,
3. Brug af private leverandører.

Disse anbefalinger er baseret på, hvad virksomhederne har svaret på spørgsmålet: "Hvad bør kommunen prioritere højest, hvis den skal styrke virksomhedernes vækstmuligheder fremadrettet?"

I forhold til infrastruktur og transport efterspørges særligt en indsats for at reducere trængslen og forbedre parkeringsmulighederne.

I forhold til skatter, afgifter og gebyrer, har DI gentagne gange fremhævet dækningsafgiften som en hæmsko for virksomhederne.

Endelig kan det bemærkes, at anbefalingen om øget brug af private leverandører kan ses i forlængelse af DI's analyse i foråret, hvor DI vurderede, at kommunerne generelt kan spare 4 mia. kr. ved øget konkurrenceudsættelse, herunder 300 mio. kr. i Københavns Kommune.

DI fremhæver desuden, at kommunen har en stor udfordring med kommunikation og dialog med erhvervslivet. Det er kun hver sjette virksomhed, der oplever, at BR har lyttet til virksomhederne i den forløbne periode.

Hvad kan København gøre?

Teknik- og Miljøudvalget efterspurgte tidligere i år en drøftelse af forslag til, hvordan Københavns Kommune kan komme i top 10 på DI's erhvervsklimaundersøgelse. Disse forslag blev forelagt Teknik- og Miljøudvalget den 12. august 2013 (2013-0165321). Heri nævnes en række konkrete forslag på områderne: Erhvervsservice 2.0, Serviceforbedringer, Rammevilkår samt Kommunikation.

Endvidere kan udmøntningen af Københavns ekspertgruppes anbefalinger "Flere job i København" i høj grad få indflydelse på DI's undersøgelse i positiv retning. Mange af de 84 anbefalinger spilles ind i de aktuelle budgetforhandlinger under temaet Vækst og beskæftigelse.

NOTAT

DI's erhvervsklimaundersøgelse 2013 - kommentarer til undersøgelsesmetode og resultater.

1. Indledning og sammenfatning

Dansk Industri offentliggjorde den 4. september 2013 deres årlige erhvervsklimaundersøgelse. Undersøgelsen rangerer kommunerne baseret på vurderinger fra virksomheder samt diverse strukturelle indikatorer, som sigter på at beskrive erhvervsklimaet i kommunerne.

Dette notat beskriver en række forbehold over for analysen mht. anvendt metode og de fundne resultater, hvoraf der kan fremhæves følgende:

- Vægtningen af de forskellige indikatorer er pr. definition vilkårlig. En anderledes vægtning af indikatorerne kunne have ført til en anden rangordning af kommunerne, *jf. afsnit 3*.
- Relativt få besvarelser pr. kommune betyder, at opgørelserne er meget følsomme overfor tilfældigheder med hensyn til, hvilke virksomheder der svarer. Det gælder ikke mindst, fordi virksomhedernes vurderinger vægter 2/3 i det samlede resultat, mens statistiske data kun vejer 1/3, *jf. afsnit 3 og 4*.
- Ranglisten bygger på en sammenvejning af kommunernes placeringer på de enkelte indikatorer. Beregningen af den samlede placering tager derfor ikke højde for, at der fra indikator til indikator kan være meget forskellig variation mellem kommunerne. Meget små udsving i værdierne kan derfor give store udsving i placering på listen. Det betyder, at det på de enkelte indikatorer kan være marginaler der adskiller en 20. plads fra en plads som nr. 60, *jf. afsnit 5*.
- I forhold til fortolkningen af resultaterne er det væsentligt at være opmærksom på, at alle virksomheders vurderinger vægter ens. Det betyder, at svarene fra en lille virksomhed med få medarbejdere ve-

Den 5. september 2013

Sags ID: SAG-2013-05726

Dok.ID: 1739172

SAA@kl.dk

Direkte 3370 3805

Mobil 2116 4044

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 1/8

jer lige så meget som svarene fra store virksomheder som f.eks. Lego eller Novo, *jf. afsnit 6.*

- Undersøgelsen måler også på forhold, som kommunerne i en del tilfælde har begrænset indflydelse på. F.eks. vægter det, om der er ledige erhvervsgrunde i kommunen, *jf. afsnit 7.*
- Der er ikke i alle tilfælde sammenfald mellem, hvad virksomhederne svarer om en kommunes indsats på diverse indikatorer, og hvordan kommunen rent faktisk klarer sig på disse, *jf. afsnit 8.*

2. Kort om undersøgelsens opbygning og datagrundlag.

Undersøgelsen bygger på en spørgeskemaundersøgelse, der er blevet besvaret af 5.690 virksomheder, der i al væsentlighed udgøres af DI-medlemsvirksomheder og derudover i hovedsagen produktionsvirksomheder o.l., der potentielt kunne være medlemmer af DI, men ikke er det i dag. Det betyder, at f.eks. detailhandels- samt hotel og restaurationsbranchen ikke indgår i undersøgelsen. Spørgeskemaet blev udsendt til 14.074 virksomheder. Svarprocenten er dermed 40,4 pct.

I undersøgelsen indgår svar fra virksomheder i 96 af landets 98 kommuner (Læsø og Fanø indgår ikke).

Det er ikke oplyst, hvordan svarprocenten varierer på tværs af kommuner. Det fremgår dog af undersøgelsen, at der i 92 af de 96 kommuner indgår mindst 30 besvarelser. Undtagelserne er Samsø, Ærø, Langeland og Dragør, hvor der kun er hhv. 10, 10, 14 og 14 besvarelser. I en gennemsnitlig kommune er der spurgt 146,6 virksomheder og indkommet svar fra 59,3 virksomheder.

Det fremgår desuden ikke af undersøgelsen, hvorvidt der er forskel på de virksomheder, der har svaret, og de virksomheder, der ikke har. En evt. forskel i sammensætningen vil i sagens natur svække undersøgelsens repræsentativitet.

Den lave svarprocent og det forholdsvis lave antal absolutte svar betyder, at små tilfældigheder mht. til, hvilke virksomheder, der svarer eller undlader at svare kan få en væsentlig indvirkning på kommunens placering.

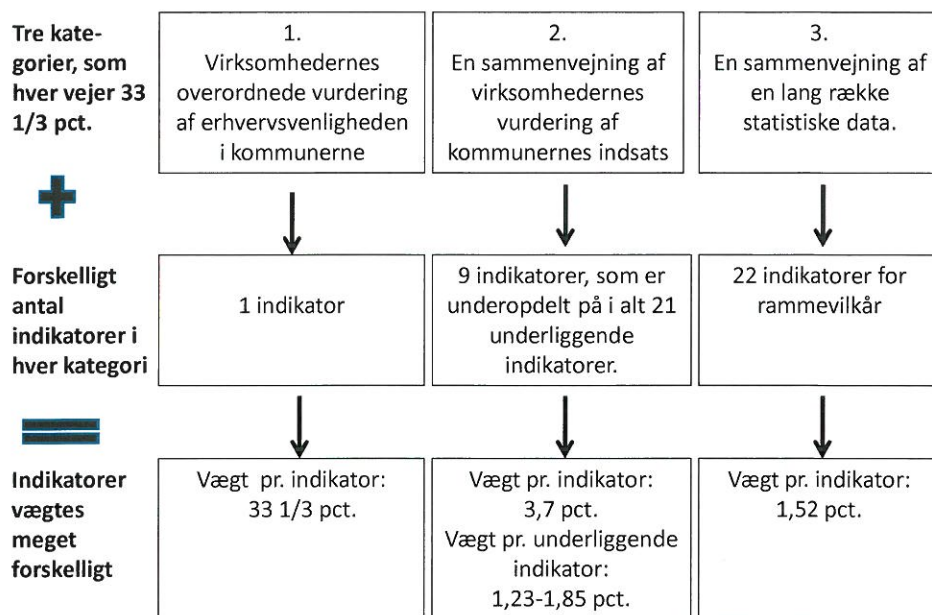
3. Vægtning af spørgsmål/indikatorer er pr. definition vilkårlig

Undersøgelsen er bygget op om tre kategorier af spørgsmål/indikatorer.

- 1) Virksomhedernes overordnede vurdering af erhvervsvenligheden i kommunerne.
- 2) En sammenvejning af virksomhedernes vurdering af kommunernes indsats.
- 3) En sammenvejning af en lang række statistiske data, *jf. figur 1.*

Figur 1

Undersøgelsens vægtning af data

Hver kategori vejer 1/3. Det specielle er her, at der i hver kategori er et forskelligt antal indikatorer. Det betyder, at indikatorerne får en forskellig vægt på tværs af de tre kategorier. I kategori 2) er der endda forskellig vægt på indikatorer. Sidstnævnte skyldes, at kategorien indeholder 9 indikatorer og til hver af disse er der knyttet 2 eller 3 underliggende indikatorer. De enkelte underliggende indikatorer i kategori 2 vejer dermed enten 1,23 pct. eller 1,85 pct. I kategori 3 vejer hver indikator 1,52 pct.

I kategori 1 er der kun et spørgsmål, hvorfor dette vejer hele 33 1/3 pct.

Der findes ikke noget endeligt svar på, hvilken vægtning af indikatorerne der er den rigtige, men valget af vægtning har givet indflydelse på de fundne resultater.

Pointen er, at selv hvis man accepterer alle undersøgelsens øvrige præmisser og alle de anvendte indikatorer, er der ikke noget entydigt svar på, hvad der er den rigtige rangordning.

4. Stor følsomhed overfor tilfældigheder med hensyn til repræsentativiteten af dem, der svarer.

Virksomhedernes overordnede vurdering af kommunens erhvervsvenlighed (kategori 1) vejer som nævnt 33 1/3 pct.

Den betydelige vægt på et enkelt svar fra en undersøgelse, der har et i forhold til enkeltkommuner ganske spinkelt datagrundlag - bidrager i sig selv til stor usikkerhed om rangordningen. Det kan betyde, at tilfældigheder som fx, at der tilfældigvis er en lidt højere svarprocent fra de knap så tilfredse virksomheder og en lidt mindre fra de tilfredse fører til en lavere vurdering, end kommunen egentlig burde have. Og omvendt hvis de tilfredse virksomheder er lidt bedre repræsenteret blandt besvarelserne end de utilfredse virksomheder.

Den praktiske betydning heraf kan illustreres med et simpelt regneeksempel, *jf. boks 1*.

Boks 1 Eksempel på virkning af tilfældige forskelle mht., hvem der svarer.

DI's undersøgelse anvender følgende karakterskala vedr. virksomhedernes vurdering af kommunerne. 1- Meget utilfreds; 2 – Utilfreds, 3 - Hverken/eller; 4 - Tilfreds og 5 - Meget tilfreds.

Vi ser nu på et eksempel på to helt identiske kommuner X-købing og Y-købing. I begge kommuner går spørgeskemaet ud til 150 virksomheder, og der er 60 virksomheder, som svarer. De to kommuner ligner dermed den gennemsnitlige kommune i DI's undersøgelse.

I x-købing kommune er svarprocenten blandt de knap så tilfredse virksomheder lidt højere end i Y-købing kommune, mens det forholder sig omvendt mht. de positive virksomheder. Konkret antager vi, at X-købing får svar fra én virksomhed mere end forventet, som giver karakteren 1 og får en besvarelse færre end forventet fra én virksomhed, der giver karakteren 5. For Y-købing sker der det modsatte.

Det betyder, at X-købing mister $(5-1)/60$ karakterpoint $=0,067$, mens Y-købing vinder et tilsvarende antal point. De to kommuner vil derfor fremstå med en forskel, der er 0,133 karakterpoint større - alene på grund af en lille forskel på, hvilke virksomheder der har svaret.

Ud fra figuren side 7 i DI's erhvervsklimaundersøgelse skal der kun en lille forskel i karakterpoint til for, at en kommune vinder eller taber mange pladser opad skalaen på denne indikator, og sådant et spring slår så igennem på kommunens samlede placering med mindst 1/3. Gennemslaget kan blive større - op til 2/3 - hvis virksomhedernes overordnede vurdering også smitter på virksomhedernes vurdering af kommunens indsats.

5. Beregningen af den samlede placering tager ikke højde for, at der kan være meget forskellig variation på forskellige indikatorer.

Beregningen af den samlede placering sker ved at rangordne kommunerne på hver af de underliggende kategorier. Placeringerne på hver indikator vejes herefter sammen med de vægte, som fremgår af tabellen i bilag 1, hvorved man får kommunernes gennemsnitlige placeringer på alle undersøgelsens 44 indikatorer. Den kommune, som har den bedste gennemsnitlige placering, er udpeget som vinderen af erhvervsklimaundersøgelsen.

Problemet er, at denne metode kan indebære, at kommuner, som har næsten ens værdier, kan blive rangeret i hver sin ende af skalaen, hvis der er meget lille variation i kommunernes resultater. Og på indikatorer, hvor der er meget stor variation mellem kommunerne kan to kommuner blive rangeret tæt på hinanden trods en stor forskel i resultaterne.

Metoden har med andre ord den konsekvens, at gennemslaget på den gennemsnitlige placering i undersøgelsen ikke er knyttet til størrelsen af forskellene mellem kommunerne, men kun til rangordningen på de enkelte indikatorer. Svagheden herved fremgår tydeligt af eksemplerne i *boks 2*.

Boks 2. Eksempler på konsekvenser af den anvendte metode til rangordning

I 2013-undersøgelsen er 64 kommuner blevet tildelt en 8.plads på indikatoren ”Ændring i udskrivningsprocent over de sidste tre år”, fordi de i 2013 har en uændret udskrivningsprocent i 2013 sammenlignet med 2010. Kommunerne Gladsaxe, Ikast-Brande, Kerteminde og Nordfyn må imidlertid nøjes med en delt 72. plads på grund af, at udskrivningsprocenten er 0,1 højere i 2013 ift. 2010. For disse kommuner koster en forhøjelse med 0,1 pct.enheder i løbet af perioden altså 64 pladser.

Albertslund, Favrskov og Norddjurs er placeret som nr. 94 på baggrund af en forhøjelse på 0,5 pct.enheder. Hvor de første 0,1 pct.enheder forhøjelse altså koster 64 pladser, så koster de næste 0,4 pct.enheder altså kun 22 pladser.

Hvis de fire kommuner på den delte 72. plads havde foretaget forhøjelser på 0,5 i stedet for 0,1 point ville det også have forringet kommunens placering på indikatoren ”kommunal udskrivningsprocent”, hvor der ses på udskrivningsprocentens niveau i 2013, men heller ikke her er der et lineært gennemslag.

Problemerne herved kan også illustreres med et eksempel fra cykelsportens verden. Med et billede fra cykelsporten vil den valgte metode betyde, at en cykelrytter, der bliver nr. 1 på bjergetapen med ½-times forspring til nr. 2.,

og som på sprinteretapen kommer i mål som nr. 99, kun et minut efter vinderen – samlet set kun opnår en placering som nummer 50. I cykelsporten ville han være blevet nummer ét i klassementet med en samlet tid, der er 29 minutter hurtigere end den næstbedste rytter.

6. Alle virksomheders vurderinger vægter ens

Undersøgelsen indeholder også en anden vægtningsproblematik. Det drejer sig om vægtningen af virksomhedernes besvarelser. Dansk Industri har valgt at tillægge alle virksomheders vurderinger samme vægt, dvs. der er tale om et simpelt gennemsnit af vurderingerne. Det betyder, at vurderingen fra en lille virksomhed med 10 ansatte tæller lige så meget i det samlede resultat som vurderingen fra en stor virksomhed med tusindvis af ansatte.

Der sker således ikke en vægtning af resultaterne i forhold til virksomhedernes relative betydning for samfundsøkonomien. Det kan ikke siges at være forkert, men det har betydning for, hvordan man kan tolke resultaterne.

Vil man vide, hvad den gennemsnitlige virksomhed i kommunen mener, så kan DI's valg være fornuftigt (hvis besvarelserne i øvrigt er repræsentative for alle virksomhederne under ét, jf. ovenfor).

Resultaterne kan derimod ikke umiddelbart ses i direkte sammenhæng med virksomhedernes bidrag til samfundsøkonomien.

Det er uklart, i hvilken retning en vægtning ud fra virksomhedsstørrelsen ville påvirke resultaterne. En ulempe ved at vægte ud fra virksomhedens størrelse vil være, at man i kommuner, hvor erhvervslivet domineres af en eller få store virksomheder vil disse virksomheders synspunkter kunne blive dominerende i forhold til de mindre virksomheder i kommunen. Herudover skal man i øvrigt beslutte sig for, hvordan man vil måle størrelsen af virksomheden, og afhængig af, hvordan man vælger at gøre det fås forskellige resultater.

7. Undersøgelsens resultater handler om andet end kommunens indsats

Undersøgelsen inddrager en række indikatorer, som kommunerne har forskellige muligheder for at påvirke. Rangordningen giver derfor ikke i fuldt omfang et retvisende billede af kommunens indsats. Et eksempel herpå er indikatoren *"Der findes erhvervsgrunde med plads til fysisk planlægning"*. jf. boks 3. **Boks 3. Eksempel på indikator til vurdering af kommunens indsats, hvor kommunen har begrænset mulighed for at påvirke resultaterne.**

Indikatoren *"Der findes erhvervsgrunde med plads til fysisk planlægning"* indgår som en

del af virksomhedernes vurdering af kommunernes indsats. Indikatoren angives at vedrøre virksomhedernes gennemsnitlige tilfredshed med den kommunale indsats for erhvervsgrunde med plads til udvikling.

På denne indikator placerer Frederiksberg kommune sig for eksempel som nr. 79. Da det meste af kommunens areal allerede er bebygget, kan placeringen ikke alene ses som et resultat af Frederiksberg kommunes indsats, men er givetvis også en konsekvens af, at Frederiksberg på denne indikator adskiller sig væsentligt fra flertallet af de øvrige danske kommuner.

8. Virksomhedernes vurderinger og de faktiske forhold er ikke nødvendigvis sammenfaldende.

Der er ikke i alle tilfælde sammenfald mellem, hvad virksomhederne svarer om en kommunes indsats på diverse indikatorer, og hvordan kommunen rent faktisk klarer sig på disse. Det kan afspejle, at virksomhederne ikke kan gennemskue de faktiske forhold. En anden forklaring kan være, at virksomhederne i den pågældende kommune har andre præferencer end virksomhederne i andre kommuner. Uanset, hvilken af forklaringerne, der er tale om, bidrager dette til at illustrere, at man ikke skal overfortolke rangordningerne. Meget groft forenklet, kan det udtrykkes sådan, at enten ved virksomhederne ikke helt, hvad de svarer på, eller også er de så forskellige, at de måler kommunerne efter en forskellig målestok, jf. *boks 4*.

Boks 4 Eksempel på forskel mellem virksomheders vurdering og faktiske forhold

Københavns kommune indtager en placering som nr. 90, hvad angår virksomhedernes vurdering af niveauet for kommunens personskatter, selvom kun otte kommuner har en udskrivningsprocent, der er lavere end Københavns kommune.

Mulige forklaringer på denne tilsyneladende modstrid mellem vurderingen af personskatteniveauet og udskrivningsprocenten kan måske tilskrives, at virksomhederne ikke kan gennemskue, hvilke personskatter, der opkræves af kommunerne hhv. staten. En anden forklaring kunne tænkes at være, at virksomhederne i København i højere grad end virksomheder i andre kommuner har en præference for en lav udskrivningsprocent. En tredje mulig forklaring kunne være, at virksomhederne ikke er tilfredse med udskrivningsprocentens niveau, fordi de ikke synes, at der fås tilstrækkelig meget service pr. skattekrone. Hertil kan dog bemærkes, at København har et skat/service-forhold på 0,99, hvorfor der ses at være tale om at borgerne får en lidt bedre end gennemsnitlig service pr. skattekrone.

Vægtgrundlag for lokalt erhvervsklima

	Vægt i pct.
Lokalt erhvervsklima	100,00%
<i>Overordnet vurdering af erhvervsvenligheden i kommunen (*)</i>	33,33%
<i>Tilfredshed med den kommunale indsats (*)</i>	33,33%
<i>Infrastruktur og transport</i>	3,70%
Det kommunale vejnet	1,85%
Kommunal kollektiv trafik	1,85%
<i>Arbejdskraft</i>	3,70%
Adgangs til kvalificeret arbejdskraft i området	1,85%
Jobcentrenes indsats (jobformidling)	1,85%
<i>Kommunal sagbehandling</i>	3,70%
Kompetent og hurtig sagsbehandling på miljøområdet	1,23%
Kompetent og hurtig sagsbehandling i byggesager	1,23%
Kompetent og hurtig sagsbehandling i sygedagpengesager	1,23%
<i>Skatter, afgifter og gebyrer</i>	3,70%
Niveauet for kommunens personskatter	1,23%
Kommunens erhvervsskatter (dækningsafgift og grundskyld)	1,23%
Kommunale afgifter og gebyrer	1,23%
<i>Fysisk planlægning</i>	3,70%
Der findes erhvervsgrunde med plads til udvikling	1,85%
Den lokale planlægning giver plads til by- og erhvervsudvikling	1,85%
<i>Brug af private leverandører</i>	3,70%
Kommunens åbenhed over for brug af private leverandører	1,85%
Kommunens overholdelse af betalingsfrister	1,85%
<i>Kommunens image</i>	3,70%
Kommunens evne til at fastholde og tiltrække nye virksomheder	1,85%
Kommunens evne til at fastholde og tiltrække nye borgere	1,85%
<i>Kommunens velfærdsservice</i>	3,70%
Adgang til børrepasning (ventelister, åbningstider)	1,85%
Folkeskole	1,85%
<i>Information og dialog med kommunen</i>	3,70%
Kommunens formidling af væsentlig information til din virksomhed	1,23%
Dialogen mellem erhvervslivet og kommunens politikere	1,23%
Dialogen mellem erhvervslivet og kommunens embedsmænd	1,23%
Rammevilkårene ud fra statistiske parametre	33,33%
Erhvervsfrekvens	1,52%
Ændring de sidste 3 år i erhvervsfrekvens	1,52%
Indikator for konkurrenceudsættelse (IKU)	1,52%
Ændring de sidste 2 år i indikator for konkurrenceudsættelse (IKU)	1,52%
Skat/service-forhold	1,52%
Ændring de sidste 3 år i skat/service-forhold	1,52%
Udskrivningsprocent	1,52%
Ændring de sidste 3 år i udskrivningsprocent	1,52%
Indpendling i pct. af antal arbejdspladser	1,52%
Ændring i indpendling over det sidste år	1,52%
Grundskyldpromille	1,52%
Ændring de sidste 3 år i grundskyldpromille	1,52%
Dækningsafgifts-promille af forretnings-ejendomme	1,52%
Ændring de sidste 3 år i dækningsafgifts-promille af forretnings-ejendomme	1,52%
Andel af 25-64 årige med min. erhvervsuddannelse	1,52%
Ændring de sidste 3 år i andel af 25-64 årige med min. erhvervsuddannelse	1,52%
Erhvervsbygninger i pct. af samlet bygningsmasse	1,52%
Ændring de sidste 3 år i erhvervsbygninger i pct. af samlet bygningsmasse	1,52%
Beskæftigelse i privat sektor (arbejdssted)	1,52%
Ændring de sidste 2 år i beskæftigelse i privat sektor (arbejdssted)	1,52%
Nystartede virksomheder pr. 1000 indbygger	1,52%
Ændring de sidste 2 år i nystartede virksomheder pr. 1000 indbygger	1,52%

(*) Baseret på spørgeskemaundersøgelse, hvor besvarelserne vægter følgende:

1 - Meget utilfreds

2 - Utilfreds

3 - Hverken/eller

4 - Tilfreds

5 - Meget tilfreds

Ved ikke indgår ikke i sammenvejningen

Hver virksomhed vægter lige meget